

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

OSUUSKAUPPA KESKIMAA

1.1. – 31.12.2024

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 2024

Hallituksen toimintakertomus	1 - 7
Tilinpäätös	
Tuloslaskelma	8
Tase	9
Rahoituslaskelma	10
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	11 - 14
Liitetiedot konserni ja Osuuskauppa Keskimaa	15 - 22
Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat	23
Hallituksen esitys ylijäämän käyttämisestä	24
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä	25
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	26

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Keskimaan toimialueen väestömäärä kasvoi vuonna 2024 edellisestä vuodesta. Keskimaan toimialueen väestömäärä on kasvanut kaksi vuotta putkeen, jota ennen edellinen kasvun vuosi oli vuonna 2016. Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan Keskimaan toimialueella asui vuoden 2024 lopussa 279 762 henkilöä, joka on 808 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Keskimaan päämarkkina-alue Jyväskylä kuuluu edelleen maan nopeimmin kehittyviin alueisiin. Jyväskylän kaupungin asukasmäärä kasvoi 1 523:lla, ollen vuoden lopussa 149 269. Jyväskylä on yksi maan merkittävimmistä opiskelukaupungeista noin 40 000 opiskelijallaan. Opiskelijoiden suuri suhteellinen osuus väestöstä näkyy kaupunkikuvassa ja muokkaa osaltaan tavaroiden ja palveluiden kysyntää.

Suomen ja varsinkin Keski-Suomen kansantalouden yleisellä kehityksellä on merkittävä vaikutus Osuuskauppa Keskimaan toimintaan. Vuonna 2024 erityisesti geopolittiset jännitteet varjostivat jo viriävää talouden kasvua ja aiheuttivat edelleen globaalisti epävarmuuksia kehitykseen. Toimintaympäristön volatiilisuus jatkuu samoista syistä myös kuluvana vuonna. Suomen talouden näkymät ovat kuitenkin hienoisesti kohentumassa, vaikka Euroopan tasolla kasvu on yhä verrattain hidasta.

Suomi lähti vuoteen 2024 taantumassa. Hintojen ja korkojen nousut olivat jo pidempään rokottaneet kotitalouksien ostovoimaa. Vaikka alkuvuonna yksityinen kulutus oli nousussa, jäi kasvu koko vuoden osalta vaisuksi. Kuluttajien luottamus pysyi koko vuoden hyvin matalalla tasolla, ja talouden sopeutustoimina päätetyt arvonlisäveron korotukset toivat uuden rasiskeen ostovoimalle. Vuoden edetessä kuluttajien epävarmuutta lisäsi myös työllisyyden heikentyminen. Positiivisia signaaleita taloudessa olivat muun muassa hidastunut inflaatio ja korkojen laskun jatkuminen, jotka osaltaan paransivat ostovoimaa.

Valtiovarainministeriön (taloudellinen katsaus, talvi 2024) mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui 0,3 % vuonna 2024 edellisestä vuodesta. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja myös yksityinen kulutus laski. Kasvua sen sijaan tuli ulkomaankaupasta, vienti kasvoi haastavasta ympäristöstä huolimatta. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun vuonna 2025. Kasvua heikentävät kuitenkin julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset. Vuonna 2025 BKT kasvaa VM:n ennusteen mukaan 1,6 prosenttia.

Keski-Suomen aikajanan II/2024 mukaan Keski-Suomen yritysten liikevaihto laski tammi-kesäkuussa 2024 2,5 % edellisestä vuodesta. Vientiliikevaihto laski peräti 6,1 %. Koko maassa yritysten liikevaihto laski alkuvuonna 2024 3,6 % edellisvuodesta ja vientiliikevaihto laski alkuvuonna 7,0 %. EK:n suhdannebarometrin (1/2025) mukaan Keskisuomalaisissa yrityksissä heikko kysyntä oli tammikuussa yleisin kasvun este 57 %:n osuudella. Ammattityövoiman puute oli ongelmana vain 10 %:lla vastaajista. Keski-Suomen suhdannearviot ovat koko maata heikommät.

Yksityisen kulutuksen kehityksellä on keskeinen merkitys Keskimaan myynnin kehitykselle. Kuluttajien luottamus -indikaattori mittaa kuluttajien odotuksia koskien näiden omaa ja Suomen taloutta vuoden kuluttua, työttömyyttä ja inflaatiota, säästämissämahdollisuuksia ja lainanoton kannattavuutta sekä kestotavaroiden ostamisen otollisuutta. Kuluttajien luottamusindikaattori oli 2025 tammikuussa -8,4, kun indikaattorin pitkän ajan keskiarvo on -2,6. Joulukuussa 2024 luottamusindikaattori oli -8,6 ja marraskuussa -7,4. VM arvioi joulukuussa 2024 yksityisen kulutuksen vähenevän vuonna 2024 0,4 prosenttia edellisestä vuodesta.

Tilastokeskuksen mukaan työttömyys kasvoi vuonna 2024. Työvoimatutkimuksen mukainen työttömyysaste vuonna 2024 8,4 % (ed. v. 7,2 %). Työllisyysaste eli työllisten osuus 20–64-vuotiaista oli vuonna 2024 76,7 %, kun vuotta aiemmin se oli 77,9 %.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkistaman työllisyyskatsauksen mukaan Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuun 2024 lopussa yhteensä 321 700 työtöntä työnhakijaa, mikä on 24 000 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli vuoden lopussa 12,0 % (ed. v. 11,2 %). Keski-Suomen työttömyystilanne on edelleen selvästi maan keskimääräistä tilannetta heikempi. Työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2024 lopussa 18 195, määrä kasvoi 3,3 % edellisestä vuodesta. Työttömien osuus Keski-Suomen työvoimasta oli vuoden lopussa 14,5 % (ed. v. 14,1 %). Keski-Suomi lukeutuu edelleen valtakunnan pahimpiin työttömyysalueisiin. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Keski-Suomessa Pohjois-Karjalan (15,9 %) ja Kaakkois-Suomen (14,6 %) jälkeen ELY-keskusten kolmanneksi korkein. Suurimpien kaupunkien työttömyysastevertailussa Jyväskylä sijoittui joulukuussa seuraavasti: Espoo (10,9 %), Kuopio (12,4 %), Helsinki (12,5 %), Vantaa (13,5 %), Kouvola (14,1 %), Oulu (14,1 %), Pori (14,1 %), Tampere (14,1 %), Turku (14,8 %), Jyväskylä (15,4 %) ja Lahti (15,9 %). Keski-Suomen alueella työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi viime vuoden joulukuuhun verrattuna Jyväskylän ja Äänekosken seutukunnilla, kun muissa seutukunnissa työttömyystilanne parani. Keski-Suomen heikoin työttömyystilanne on Äänekosken seutukunnalla, jossa työttömyysaste on 17,2 % (ed. v. 16,9 %). Keski-Suomen

seutukunnista paras tilanne oli Keuruun seutukunnassa, työttömyysasteen ollessa 12,0 (ed. v. 12,5 %). Jyväskylän seutukunnalla työttömyysaste oli 14,5 % (ed. v. 14,0 %).

Vuonna 2024 inflaatio laski edellisten vuosien korkeista tasoista. Kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos eli inflaatio oli vuonna 2024 1,6 %, kun vielä vuonna 2023 inflaatio oli 6,2 %. Kuluttajahintaindeksi päättyi joulukuussa 2024 0,7 % vuosimuutokseen. Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hinnat päättyivät vuonna 2024 0,5 % hintojen nousuun. Alkoholijuomien ja tupakan hinnat nousivat 5,6 % ja hotelli- ja ravintolapalveluiden 2,8 %. Vaatetuksen ja jalkineiden hinnat nousivat 1,0 %. (Lähde: Tilastokeskus). Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksin mukaan vuosimuutos yksityisajoneuvojen polttoaineissa ja voiteluöljyissä oli -7,2 %. Valtiovarainministeriö arvioi joulukuun 2024 ennusteessaan Suomen inflaation olevan 1,1 prosentin tasolla vuonna 2024.

VM:n raportin (taloudellinen katsaus, joulukuu 2024) mukaan kotitalouksien ostovoima kasvoi vuonna 2024. Kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot kasvoivat vuonna 2024 2,0 % edellisestä vuodesta (ed. v. 0,4 %). Ostovoiman kehitys määräytyy pitkälti ansiotason, työllisyyden, inflaation ja verotuksen perusteella. Palkansaajien tulonmuodostus on keskeisessä asemassa kotimaisen kysynnän ja sen myötä taloudellisen aktiviteetin kannalta. Vuodelle 2025 VM ennustaa 0,7 % kasvua kotitalouksien käytettävissä oleviin reaalitytuloihin.

Laskenut inflaatio on johtanut rahoitusmarkkinoilla markkinakorkojen laskuun loppuvuodesta 2024. Yleisenä viitekorkona käytetty 3 kk Euribor oli vuoden 2024 aikana keskimäärin 3,577 % (ed. v. 3,433 %). Vuoden 2024 lopussa 3 kk Euribor oli 2,714 % (ed. v. 3,909 %). Osuuspankkiryhmän talouden näkymät (tammikuu 2025) suhdanne-ennusteen mukaan 3 kk Euribor laskisi vuoden 2025 loppuun mennessä reilun 2 % tasolle.

Tilastokeskuksen mukaan kaupan myynti laski vuonna 2024. Vähittäiskaupan liikevaihto laski vuonna 2024 yhteensä -0,5 % vuodesta 2023 (ed. v. 1,7 %). Päivittäistavarakauppa ry:n jäsenyritysten päivittäistavaroiden vähittäismyynnin arvo (sis. alv) Suomessa kasvoi 2,0 % (ed. v. 6,0 %) vuonna 2024.

Matkailu- ja ravintola-alan liikevaihto Suomessa kasvoi vuonna 2024. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan vuoden 2024 tammi-marraskuussa ravitsemistoiminnan liikevaihto kasvoi 2,4 %, myynnin määrän (volyymi) laskeissa -1,1 % vuoden 2023 tammi-marraskuuhun nähden. Vastaavasti majoitustoiminnan liikevaihto kasvoi 4,0 % ja myynnin määrä 2,5 %. Keski-Suomessa majoitusliikkeiden rekisteröidyt yöpymiset nousivat hieman vuonna 2024 edellisvuodesta. Tammi-joulukuun yöpymisten määrä kasvoi edellisestä vuodesta 0,2 %. Kotimaisten asiakkaiden yöpymiset kasvoivat 0,6 % edellisestä vuodesta ja ulkomaisten asiakkaiden yöpymisten määrä laski -3,8 %. Koko Suomessa tehtiin tammi-joulukuussa yöpymisiä -0,7 % edellistä vuotta vähemmän.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Keskimään kohtaama toimintaympäristö oli haastava.

S-RYHMÄN KEHITYS 1.1. – 31.12.2024

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti oli vuonna 2024 14 288 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 %.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	Milj. €	+/- % ed.v.
Prisma*	4 793	2,9
S-market	4 664	3,2
Sale	790	1,8
Alepa	443	-0,8
Muu marketkauppa	34	-19,1
Market-kauppa yhteensä*	10 724	2,7
Liikennekauppa	2 032	-6,4
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	270	0,2
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	818	0,5
Auto- ja autotarvikekauppa	408	-14,8
Muut	36	-1,5
S-ryhmä yhteensä*	14 288	0,6

*Sisältää vähittäismyynnin Virossa

S-ryhmässä oli joulukuun lopussa 2 036 toimipaikkaa, kun niitä oli 2 007 edellisen vuoden vastaavana ajankohdana.

Alueosuuskauppojen lukumäärä oli vuoden 2024 lopussa 19 ja paikallisosuuskauppojen kuusi.

Bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi vuoden 2024 aikana 121 866 uutta asiakasomistajaa. Asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli vuoden lopussa 2 653 271. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 453 miljoonaa euroa.

KESKIMAAN TOIMINTA VUONNA 2024

Keskimaa-konsernin taloudellinen asema ja tulos

Keskimaa-konsernin taloudellinen asema tilikauden lopussa oli hyvä. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 39,4 miljoonaa euroa (ed. v. 31,9 miljoonaa euroa) ollen 5,2 % (ed. v. 4,2 %) liikevaihdesta. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti oli 11,8 % (ed. v. 10,1 %). 53,0 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinnit toteutettiin tulorahoi-
tuksella ja rahoitusomaisuudella. Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 81,6 % (ed. v. 80,1 %). Taloudellista asemaa ja tuloksen kehitystä kuvaavat tarkemmat tiedot käyvät ilmi muualta tästä toimintakertomuksesta, tuloslaskelmasta, taseesta, rahoituslaskelmasta sekä tilinpäätöksen liitetiedoista.

Liikevaihdon kehitys

Keskimaan market- ja tavaratalokaupan toimipaikkaverkostoon kuului vuoden 2024 lopussa 3 Prismaa, 27 S-marketia, 12 Salea, Sokos, Mestarin Herkku. Liikennemyymälä- ja polttonestekaupan verkostoon kuului 7 liikennemyymälää, 28 ABC-automaattiasemaa, ABC polttoöljymyynti ja 7 ABC CarWash -toimipaikkaa sekä 14 Sähköautolatauspistettä. Matkailu- ja ravitsemiskauppaan kuului 2 hotellia, joissa on yhteensä 3 ravintolaa sekä 9 erillisravintolaa ja 1 kahvilaa.

Konsernin liikevaihto oli 759,5 miljoonaa euroa, mikä on 4,8 miljoonaa euroa eli 0,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Market- ja tavaratalokaupan liikevaihto kasvoi 3,3 %. Liikennekaupan liikevaihto laski 7,5 %. Polttonestek-
teiden keskihinnat laskivat Suomessa vuodesta 2023 ja lisäksi Keskimaan polttonestekaupan myydyt litrat las-
kivat edellisestä vuodesta. Matkailu ja ravitsemiskaupan liikevaihto laski 5,3 %. Oheisessa taulukossa on esitetty liikevaihdon kehitys liiketoiminta-alueittain. Keskimaan päivittäistavarakaupan liikevaihto kasvoi edellisestä vuo-
desta 3,6 % ja sen sisällä päivittäistavarakaupan verkkokauppa kasvoi 9,3 % edellisestä vuodesta.

LIKEVAIHTO	2024	2023	muutos	muutos
Liiketoiminta-alueittain	milj. €	milj. €	milj. €	%
Market- ja tavaratalokauppa	567,5	549,3	18,3	3,3 %
Liikennekauppa	145,4	157,1	-11,7	-7,5 %
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	38,5	40,7	-2,2	-5,3 %
Tuki- ja palvelutoiminnot	8,1	7,6	0,4	5,6 %
Konserni yhteensä	759,5	754,7	4,8	0,6 %

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Keskimaassa arvioidaan liiketoimintaan liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä säännöllisesti. Strategian mukai-
sesti toteutettujen investointien avulla on vahvistettu palveluverkostoa suunnitellusti ja säilytetty hyvä markkina-
asema kaikilla toimialoilla. Asiakasomistajien määrän jatkuva kasvu, onnistunut tuotevalikoiman ja palveluiden
johtaminen, laatu sekä kilpailukykyinen hinnoittelu ovat luoneet vakaan pohjan liikevaihdon kehitykselle ja tulok-
senteolle. Keskimaan hyvä vakavaraisuus toimii riskipuskurina.

Tällä hetkellä Keskimaan merkittävin lyhyen aikavälin riski liittyy taloudelliseen toimintaympäristöön. Lisäksi glo-
baalit geopoliittiset jännitteet aiheuttavat epävarmuutta lyhyellä aikajänteellä. Yleisen taloudellisen tilanteen, in-
flaation ja korkotason, kuluttajien ostovoiman sekä kuluttajien luottamuksen kehitykseen sisältyy riskejä lyhyellä
aikajänteellä. Liiketoiminnan kehittymisen kannalta keskeistä on lisäksi osuuskaupan omien investointi- ja kehi-
tyshankkeiden onnistuminen sekä kilpailutilanteen muutokset eri toimialoilla.

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Keskimaa-konsernin muodostavat emoyhtiö Osuuskauppa Keskimaa, 9 tytäryhtiötä ja 3 osakkuusyhtiötä. Tar-
kemmat tiedot konserniyhtiöistä on annettu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Osuuskauppa Keskimaa perusti tilikau-
della uuden yrityksen, Koy Himos Chalets, joka rakennuttaa uutta Break Sokos Hotel Himosta. Osakkuusyhtyk-
sen Kyyjärven Paletti Oy:n osakkeet myytiin syksyllä 2024.

TULOKSEEN VAIKUTTANEET TEKIJÄT

Liikevaihto nousi 4,8 miljoonalla eurolla (0,6 %) ollen 759,5 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,2 miljoonaa euroa (ed. v. 0,7 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan muihin tuot-
toihin sisältyy mm. käyttöomaisuuden myyntivoittoa.

Henkilöstökulut olivat 74,6 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta 1,9 miljoonaa euroa eli
2,6 %. Henkilösivukulut laskivat 0,4 miljoonaa euroa ja palkat ja palkkiot kasvoivat 2,3 miljoonaa euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset olivat 26,8 miljoonaa euroa, ollen 1,9 miljoonaa euroa edel-
lisvuoden poistoja pienemmät. Alentumiseen vaikuttaa edellisenä vuonna tehdyt romutuspoistot.

3,3 miljoonan euron suuruiset toimitilavuokrat olivat 0,1 miljoonaa euroa (4,5 %) edellisvuotista suuremmat (ed.
v. 3,1 miljoonaa euroa).

Liiketoiminnan muut kulut olivat 62,0 miljoonaa euroa, mikä on 1,3 miljoonaa euroa eli 2,2 % edellisvuotta suu-
remmat. Kuluihin sisältyy 23,6 miljoonaa euroa kiinteistökuluja (ed. v. 23,8 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan
muihin kuluihin sisältyy myös 0,2 miljoonaa euroa kone- ja kalustovuokria.

Liikelylijäämä oli 33,5 miljoonaa euroa eli 4,4 % (ed. v. 3,8 %) liikevaihdosta. Liikelylijäämä kasvoi edellisvuodesta
4,8 miljoonaa euroa (16,9 %).

Rahoitustuotot kasvoivat 3,3 miljoonalla eurolla, ollen 6,1 miljoonaa euroa. Rahoituskulut kasvoivat 0,5 miljoon-
alla eurolla edellisestä vuodesta, ollen 0,1 miljoonaa euroa. Nettorahoitustuotot olivat 6,0 miljoonaa euroa,
ollen 2,8 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 39,4 miljoonaa euroa, joka on 7,6 miljoonaa euroa edellistä vuotta
enemmän.

Tuloverot ennen laskennallisen verovelan muutosta olivat 7,2 miljoonaa euroa, mikä on 0,6 miljoonaa euroa
edellisvuotista suuremmat. Tuloverot yhteensä olivat 7,6 miljoonaa euroa, ollen 1,5 miljoonaa euroa edellistä
vuotta suuremmat.

Tilikauden ylijäämä oli 31,9 miljoonaa euroa (ed.v. 26,0 miljoonaa euroa) eli 4,2 % liikevaihdosta (ed.v. 3,4 %).

Liikelylijäämän jakautuminen ja kehittyminen toimialoittain

Konsernin liikelylijäämä vuodelta 2024 oli 33,5 miljoonaa euroa, mikä on 4,8 miljoonaa euroa eli 16,9 % edellistä
vuotta enemmän.

LIIEKEYLIJÄÄMÄ	2024	2023	muutos	muutos
Liiketoiminta-alueittain	milj. €	milj. €	milj. €	%
Market- ja tavaratalokauppa	27,8	25,3	2,5	9,9 %
Liikennekauppa	5,1	5,5	-0,4	-6,8 %
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	1,2	0,8	0,4	53,3 %
Tuki- ja palvelutoiminnot	-0,6	-2,9	2,3	-77,8 %
Konserni yhteensä	33,5	28,7	4,8	16,9 %

Market- ja tavaratalokaupan osalta päivittäistavarakaupan liikelylijäämä kasvoi 2,1 miljoonaa euroa ja käyttöta-
varakaupan liikelylijäämä kasvoi 0,4 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

Tuki- ja palvelutoimintojen liikelylijäämän paraneminen selittyy vuonna 2023 tehdyillä romutuspoistoilla liittyen
Voionmaankadun liikerakennuksen purkuun.

BRUTTOINVESTOINNIT JA KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNNIT

Bruttoinvestoinnit 53,0 miljoonaa euroa (ed. v. 24,7 milj. euroa) rahoitettiin tulorahoituksella ja rahoitusomaisuudella. Toimipaikkaverkoston ylläpitoon käytettiin investointien lisäksi 7,2 miljoonaa euroa (ed. v. 7,1 milj. euroa) vuosikuluksi kirjattuihin kiinteistöjen ja kaluston korjauksiin sekä pienhankintoihin.

Keskimaa investoi merkittävästi palvelujen kehittämiseen vuonna 2024. Suunnitelmalliset liiketoiminnan kehittämisinvestoinnit jatkuivat laajasti ja varsinkin päivittäistavarakauppaan avattiin useita uusia yksioitä; S-market Uurainen, Sale Multia, S-market Korpilahti ja S-market Mäki-Matti. Ravintolapuolella avattiin uusi Urban Bistro VENN:in tilalle. Lisäksi verkostoa uudistettiin laajasti; ABC Hirvaskangas, S-market Äänekoski, Sale Kivijärvi ja Sale Kannonkoski uudistettiin sekä Sokos Hotel Alexandrassa tehtiin laaja noin 100 huoneen uudistus. Keskimään historian yhtenä suurimmista investoinneista Break Sokos Hotel Himoksen rakentaminen käynnistettiin. Lisäksi myös uuden S-market Muuramen rakentaminen käynnistyi. Keskimaa osti loppuvuodesta 2024 Koy Jyväskylän Vapaudenkatu 55 yhtiön osakekannan 100 prosenttisesti omistukseensa. Kyseinen yhtiö omistaa P-Sokoksen pysäköintitilat. Pysäköintiliiketoiminta on 1.1.2025 alkaen Keskimään liiketoimintaa.

MAKSUVALMIUDEN JA MUUN RAHOITUSASEMAN KEHITYS

Keskimaa-konsernin maksuvalmius pysyi 53,0 miljoonan euron investoinneista huolimatta hyvänä koko vuoden. Rahoitusomaisuuden määrä oli vuoden lopussa 87,7 miljoonaa euroa, mikä oli 20,6 % taseen loppusummasta (ed.v. 23,8 %). Rahoitusomaisuus aleni 9,1 miljoonalla eurolla eli 9,4 %. Likvidien varojen määrä oli vuoden lopussa 72,1 miljoonaa euroa eli 16,9 % taseen loppusummasta (ed.v. 79,7 miljoonaa euroa).

Vieraan pääoman määrä laski 2,4 miljoonalla eurolla eli 2,9 %, ollen vuoden lopussa 78,7 miljoonaa euroa. Korollisen vieraan pääoman määrä oli 0,0 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa vieraasta pääomasta oli pitkäaikaisista 4,8 % (ed. v. 4,2 %) ja lyhytaikaista 95,2 % (ed. v. 95,8 %).

Oman pääoman määrä kasvoi 21,8 miljoonaa euroa, ollen 345,0 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli vuoden 2024 lopussa 81,6 % (ed. v. 80,1 %).

ASIAKASOMISTAJUUS

Keskimaan jäseneksi liittyi vuoden 2024 aikana 7 154 henkilöä ja jäsenyydestä erosi 3 718 jäsentä. Vuoden 2024 lopussa jäsenmäärä oli 143 410, jossa on kasvua edellisestä 3 436 jäsentä eli 2,5 %.

Keskimaan alueen talouksista on noin 86 % asiakasomistajia vuoden 2024 lopussa (ed.v. noin 85 %).

Bonusmyyntiä kertyi 660,0 miljoonaa euroa, missä on kasvua edellisvuodesta 2,3 miljoonaa euroa eli 0,4 %. Keskimaan asiakasomistajat saivat Bonusta 26,8 miljoonaa euroa, jossa on kasvua 0,5 miljoonaa euroa eli 2,0 %.

Keskimaan asiakasomistajille maksettiin tilikauden aikana ylijäämänpalautusta vuoden 2023 tuloksesta 11,2 miljoonaa euroa, joka oli 2,0 prosenttia Osuuskauppa Keskimäasta tehtyjen bonusostojen määrästä.

Täyteen maksetuille osuusmaksuille maksettiin 6 % vuotuista korkoa, yhteensä 0,8 miljoonaa euroa.

Osuuskunnalla on yksi osuuslaji ja vuoden 2024 lopussa osuuksien määrä oli 143 410. Osuuksiin ei liity erityisehtoja.

Osuuspääoma koostuu jäsenten maksamista osuuspääomaan kirjattujen osuusmaksujen yhteenlasketusta määrästä. Vuoden 2015 alusta alkaen jäseneksi liittyneiden osuusmaksut on kirjattu sijoitetun vapaan omaan pääomaan rahastoon sisältyvään osuusmaksurahastoon.

Tilikauden aikana on palautettu osuuskunnan sääntöjen mukaisesti eronneille tai erotetuille jäsenille heidän maksamansa osuusmaksut välittömästi. Palautettujen osuusmaksujen lukumäärä oli 3 718 kpl ja osuus kaikista osuuksista 2,6 % tilikauden lopun osuuksien määrästä. Palautettuja osuusmaksuja vastaavat osuudet on mitätöity. Osuudesta maksettu vastike vastaa jäsenen eroamishetkellä kertynyttä osuusmaksua, joka täyteen maksaneilla jäsenillä on 100 euroa. Palautettujen osuusmaksujen yhteismäärä oli 0,4 miljoonaa euroa.

Osuuskauppa Keskimaa toimii S-ryhmään kuuluvan S-Pankki Oy:n asiamiehenä toimialueellaan. S-Pankin kor-teilla tehdyistä bonusostoksista maksettiin Keskimaan asiakasomistajille maksutapa-alennusta yhteensä 1,0 miljoonaa euroa, missä oli kasvua 5,3 % edellisestä vuodesta.

Osuuskauppa Keskimaan hallitus esittää, että vuodelta 2024 maksettaisiin ylijäämänpalautuksena 3,0 % Osuus-kauppa Keskimaasta S-Etukortilla rekisteröityjen bonusostojen määrästä, mikä on yhteensä 16,9 miljoonan eu-roa. Lisäksi hallitus esittää 6 prosentin korkoa täyteen maksetuille osuusmaksuille. Mikäli hallituksen esitys hy-väksytään, tulevat ylijäämänpalautus ja osuusmaksun korko maksuun keväällä kesällä 2025. Ylijäämänpalautus ja osuusmaksun korko vuodelta 2024 ovat yhteensä noin 17,7 miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA MUUTOKSET SEKÄ JAKAUMA LIIKETOIMINTA-ALUEILLE

Keskimaa-konsernin palveluksessa 31.12.2024 oli 1 939 henkilöä aktiivisessa työsuhteessa (ed.v. 1 961). Henkilökunnasta oli vuoden lopussa 25,8 % kokoaikaisia (ed.v. 25,8 %) ja 74,2 % osa-aikaisia (ed.v. 74,2 %). Kokoaikaisiksi työsuhteiksi muunnettuna henkilöstön määrä vuonna 2024 oli yhteensä 1 719 henkilöä.

HENKILÖSTÖ KOKOAIKAISIKSI MUUNNETTUNA	2024	2023	muutos	muutos
Liiketoiminta-alueittain	henkilöä	henkilöä	henkilöä	%
Market- ja tavaratalokauppa	1 187	1 157	29,7	2,6 %
Liikennekauppa	205	204	0,5	0,2 %
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	290	331	-41,1	-12,4 %
Tuki- ja palvelutoiminnot	37	38	-1,2	-3,2 %
Konserni yhteensä	1 719	1 731	-12,1	-0,7 %

HENKILÖSTÖKULUT

Suoriteperusteiset palkat ja palkkiot 61,8 miljoonaa euroa, olivat 2,3 miljoonaa euroa (3,8 %) edellisvuotista suuremmat. Henkilösivukulut olivat 12,9 miljoonaa euroa, ne laskivat 0,4 miljoonaa euroa eli 3,1 % edellisvuodesta. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät vapaaehtoiset henkilösivukulut 3,2 miljoonaa euroa, ne laskivat 0,1 miljoonaa euroa eli 1,7 %.

Oman henkilöstön lisäksi käytettiin kausiluonteisissa ja tilapäisissä henkilöstötarpeissa vuokratyövoimaa. Vuokratyövoiman kulut, 2,5 miljoonaa euroa, olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Keskimaan koko henkilöstö kuuluu kannustepalkkauksen piiriin. Esimiehet, asiantuntijat ja johto ovat tulospalkkauksen piirissä. Tulos- ja kannustepalkkoihin käytettiin yhteensä 4,6 miljoonaa euroa (ed.v. 3,3 miljoonaa euroa) eli 7,5 % palkoista (ed.v. 5,6 %). Suoriteperusteisiin palkkoihin sisältyvät tulos- ja kannustepalkat kasvoivat 39,7 % edellisestä vuodesta. Vuoden 2024 tulos- ja kannustepalkat sisältävät Keskimaan hallituksen päättämän ylimääräisen tulospalkkion koko henkilöstölle (pl. Keskimaan johtoryhmä) vuodesta 2024. Palkkio on suuruudeltaan 0,50 euroa jokaisesta vuoden 2024 aikana tehdystä työtunnista, mikä yhteenlaskettuna summana sivuku-luineen on noin 1,5 miljoonaa euroa.

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS

S-ryhmä ja siten myös Keskimaa on asettanut tavoitteeksi olla oman toiminnan osalta (scope 1 ja 2) hiilinegatiivinen vuoden 2025 loppuun mennessä sekä 90 prosentin päästövähennys vuoden 2030 loppuun mennessä vuoteen 2015 verrattuna. Oman toimintamme päästöjen vähentämisessä avainasemassa ovat energiankäyt-tömme tehostaminen, uusiutuvan energian osuuden kasvattaminen, kylmäainevuotojen minimointi ja vanhojen kylmälaitteiden uusiminen hiilidioksidilaitteisiin.

S-ryhmä ja Keskimaa on investoinut merkittävästi tuulivoimaan viimeisen kymmenen vuoden aikana. Lisäksi aurinkosähkönhankkeisiin on investoitu merkittävästi S-ryhmässä ja Keskimaassa. Alkuvuonna 2025 on päästy tilanteeseen, jossa S-ryhmän oma energian tuotanto vastaa laskennallisesti S-ryhmän sähkönkulutusta.

Erityistä huomiota on kiinnitetty lisäksi polttonestekaupan ympäristöriskien pienentämiseen ja kestävä kehityk-sen huomioon ottamiseen uudisrakentamisessa. Rakennushankkeissa korostetaan kiinteistöjen ja niissä käy-tettävien materiaalien elinkaarta. Kustannuksia tarkastellaan koko elinkaaren ajalta. Sähkön, lämmön ja veden kulutusta johdetaan tarkasti. Jätteiden lajittelu ja jätemäärän vähentämispyrkimys ovat osa jokapäiväistä toimin-taa Keskimaassa.

Keskimaan oman toiminnan hiilijalanjälki vuonna 2024 oli 1 654 tnCO₂ (ed. v. 1 865 tnCO₂), joka on 88 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2015.

ALKUVUODEN 2025 MERKITTÄVÄT TAPAHTUMAT JA TODENNÄKÖISET KEHITYSNÄKYMÄT

Vuoden 2025 talouden näkymät ovat haastavat ja ilmassa on edelleen paljon epävarmuuksia. Suomessa taantuma näyttäisi jääneen taakse ja talous toipuu, vaikka kasvu on vielä hidasta. Inflaation hidastumisen, korkojen laskun sekä ostovoiman kohenemisen odotetaan lisäävän kotitalouksien tuloja ja vahvistavan kulutusta. Myös yritysten investointien odotetaan kääntyvän kasvuun kuluvin vuoden aikana. Talouden sopeutustoimet jatkuvat, ja uudet arvonlisäverojen korotukset heijastuvat suoraan yksityiseen kulutukseen. Kulutuksen kasvua hillitsee myös työllisyyden heikentyminen.

Keskimaassa tavoitellaan liikevaihdon kasvua. Tulostaso tulee laskemaan vuodesta 2024 johtuen laajasta kustannusten nousupaineesta. Toimipaikkaverkoston kehittämistä jatketaan systemaattisesti kaikilla toimialoilla.

Osuuskauppa Keskimaa sopi 16.12.2024 ostavansa osin jo omistamansa Kiinteistö Oy Jyväskylän Vapaudenkatu 55 loput osakkeet, omistus- ja hallintaoikeus siirtyi Keskimaalle 1.1.2025. Kiinteistö Oy yhdistellään konserniin tytäryhtiönä 1.1.2025 alkaen.

Vuoden 2025 myynti on käynnistynyt odotetusti. Tammikuussa Keskimaa-konsernin liikevaihto kasvoi 3,0 % edellisen vuoden tammikuusta. Erityisesti ravintolakaupassa alkuvuosi näyttää olevan erityisen haastava kuluttajien ostovoiman heikkouden takia.

TULOSLASKELMA	Liite	Konserni		Osuuskauppa	
		1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	1	759 483 035,74	754 699 661,57	759 827 678,53	754 902 450,04
Liiketoiminnan muut tuotot	2	216 612,66	703 905,01	216 612,66	768 612,29
Materiaalit ja palvelut	3				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		555 877 218,53	557 809 168,25	555 886 278,83	557 816 435,25
Ulkopuoliset palvelut		3 659 956,24	3 696 082,56	3 659 956,24	3 696 082,56
		559 537 174,77	561 505 250,81	559 546 235,07	561 512 517,81
Henkilöstökulut	4				
Palkat ja palkkiot		61 773 860,09	59 506 683,55	61 773 860,09	59 506 683,55
Henkilösivukulut		12 864 554,34	13 274 063,87	12 864 554,34	13 274 063,87
		74 638 414,43	72 780 747,42	74 638 414,43	72 780 747,42
Poistot ja arvonalentumiset	5	26 767 264,14	28 675 427,10	22 189 409,51	23 385 307,82
Liiketoiminnan muut kulut					
Toimitilavuokrat		3 268 354,30	3 127 531,82	10 651 838,04	10 186 990,24
Muut kulut	6, 7, 8	61 984 764,47	60 657 790,18	61 033 703,25	59 593 965,98
		65 253 118,77	63 785 322,00	71 685 541,29	69 780 956,22
Liikelylijäämä (-alijäämä)		33 503 676,29	28 656 819,25	31 984 690,89	28 211 533,06
Osuus osakk.yr. tuloksista (+/-)		-53 910,47	-13 932,12		
Rahoitustuotot ja -kulut	9	5 960 988,07	3 207 464,41	7 900 930,51	4 366 133,16
Ylijäämä (alijäämä) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		39 410 753,89	31 850 351,54	39 885 621,40	32 577 666,22
Tilinpäätössiirrot	10			-2 598 392,58	1 262 789,53
Tuloverot	11	-7 567 676,26	-6 115 438,17	-6 930 274,96	-6 370 294,71
Vähemmistöosuudet (+/-)		25 797,03	226 918,32		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		31 868 874,66	25 961 831,68	30 356 953,86	27 470 161,04

TASE		Konserni		Osuuskauppa	
	Liite	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	12	7 995 584,56	7 563 812,70	7 950 066,81	7 507 582,19
Aineelliset hyödykkeet	12	247 977 175,34	239 025 364,62	164 380 038,95	161 073 244,13
Sijoitukset	13				
Osuudet saman konsernin yrityksissä		0,00	0,00	48 834 815,56	48 734 815,56
Osakkuusyritysosakkeet		606 050,95	878 809,06	2 988 176,93	3 120 756,82
Muut sijoitukset		55 386 352,74	38 843 367,31	89 792 703,85	63 356 306,92
		311 965 163,59	286 311 353,70	313 945 802,10	283 792 705,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	15	27 132 070,85	24 328 438,48	27 132 070,85	24 328 438,48
Laskennalliset verosaamiset	16	4 301,62	4 301,62		
Lyhytaikaiset saamiset	16	15 635 672,58	17 185 178,26	16 028 359,37	18 184 905,52
Rahoitusarvopaperit	17	34 765 068,25	47 405 571,88	34 765 068,25	47 405 571,88
Rahat ja pankkisaamiset		37 337 049,54	32 265 587,05	37 513 749,94	32 522 975,46
		114 874 162,84	121 189 077,29	115 439 248,41	122 441 891,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ		426 839 326,43	407 500 430,99	429 385 050,51	406 234 596,96
VASTATTAVAA		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	18				
Osuuspääoma		11 493 246,15	11 493 246,15	11 493 246,15	11 493 246,15
Vararahasto		21 890 000,00	21 890 000,00	21 890 000,00	21 890 000,00
Osuusmaksurahasto		4 116 707,13	3 819 876,85	4 116 707,13	3 819 876,85
Edellisten tilikaudien ylijäämä		275 666 331,53	260 109 941,96	261 219 408,63	244 154 689,74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		31 868 874,66	25 961 831,68	30 356 953,86	27 470 161,04
		345 035 159,47	323 274 896,64	329 076 315,77	308 827 973,78
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	19			19 935 455,64	17 337 063,06
VÄHEMMISTÖOSUUDET	21	3 152 263,89	3 178 060,92		
PAKOLLISET VARAUKSET	20	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	23	257 544,22	248 980,80	256 623,05	248 980,80
Laskennallinen verovelka	22	3 480 978,97	3 144 491,67		
Lyhytaikainen vieras pääoma	24	74 913 379,88	77 634 000,95	80 116 656,05	79 800 579,32
		78 651 903,07	81 027 473,42	80 373 279,10	80 049 560,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		426 839 326,43	407 500 430,98	429 385 050,51	406 234 596,96

RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA		Konserni		Osuuskauppa	
	Viite	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä		33 503 676,29	28 656 819,25	31 984 690,89	28 211 533,06
Oikaisut liikeylijäämään	(1)	26 773 273,77	28 795 955,57	22 279 510,98	23 120 901,06
Käyttöpääoman muutos	(2)	-2 298 909,97	3 575 336,05	-1 872 449,22	1 982 354,42
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja		57 978 040,09	61 028 110,87	52 391 752,65	53 314 788,54
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		0,00	0,00	0,00	586 951,16
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-336 069,77	-113 573,79	-384 014,36	-187 565,19
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		4 220 534,24	1 301 183,83	4 187 750,99	1 299 421,98
Maksetut tuloverot		-8 872 792,98	-6 361 085,04	-8 523 855,71	-6 345 570,03
Liiketoiminnan rahavirta		52 989 711,58	55 854 635,87	47 671 633,57	48 668 026,46
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-48 113 328,10	-23 786 058,52	-25 832 316,82	-20 498 538,58
Ostetut tytäryhtiöosakkeet		0,00	0,00	-100 000,00	0,00
Investoinnit muihin sijoituksiin		-4 801 200,00	-1 221 000,00	-16 658 285,63	-1 225 833,30
Myönnettyt lainat		0,00	0,00	-12 000 000,00	-3 000 000,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		0,00	367 416,52	157 416,17	367 416,52
Luovutustulot muista sijoituksista		253 315,29	105 410,48	0,30	105 410,48
Myönnettyt lainat (-) ja lainojen takaisinmaksut (+)		-67 997,98	57 300,00	2 163 888,50	1 963 888,50
Saadut korot investoinneista		21 096,24	23 848,90	1 536 834,12	1 190 319,20
Saadut osingot investoinneista		2 067 223,39	1 274 985,64	2 276 072,95	1 274 985,64
Investointien rahavirta		-50 640 891,16	-23 178 096,98	-48 456 390,41	-19 822 351,54
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)		0,00	0,00	2 302 889,25	2 263 329,48
Osuusmaksujen lisäys (+) / vähennys (-)		280 117,12	267 162,55	280 117,12	267 162,55
Maksetut osuuspääoman korot		-810 732,00	-795 306,00	-810 732,00	-795 306,00
Maksettu ylijäämän palautus		-9 583 139,50	-8 162 908,70	-9 583 139,50	-8 162 908,70
Saadut/annetut konserniavustukset		0,00	0,00	750 000,00	1 850 000,00
Rahoituksen rahavirta		-10 113 754,38	-8 691 052,15	-7 060 865,13	-4 577 722,67
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		-7 764 933,96	23 985 486,74	-7 845 621,97	24 267 952,25
Rahavarat tilikauden alussa		79 196 170,57	55 210 683,83	80 268 944,89	55 992 328,40
Rahavarat fuusio				0,00	8 664,24
Rahavarat tilikauden lopussa		71 431 236,61	79 196 170,57	72 423 322,92	80 268 944,89
Oikaisut liikeylijäämään	(1)				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-27 900,84	117 420,47	111 325,47	154 440,50
Poistot ja arvonalentumiset		26 767 264,14	28 675 427,10	22 189 409,51	23 385 307,82
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		33 910,47	3 108,00	-21 224,00	-418 847,26
		26 773 273,77	28 795 955,57	22 279 510,98	23 120 901,06
Käyttöpääoman muutos	(2)				
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		1 791 928,24	-1 061 598,28	1 907 217,30	-1 099 702,07
Vaihto-omaisuuden muutos		-2 803 632,37	2 457 144,38	-2 803 632,37	2 457 144,38
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		-1 287 205,84	2 120 776,34	-976 034,15	624 912,11
		-2 298 909,97	3 516 322,44	-1 872 449,22	1 982 354,42

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja konsernirakenteen muutokset

Keskimaa-konserni muodostuu Osuuskauppa Keskimaasta, yhdeksästä tytäryhtiöstä ja kolmesta osakkuusyhtiöstä. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät Osuuskauppa Keskimaan lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa Osuuskauppa Keskimaalla on välittömästi tai välillisesti enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamista äänistä tai joissa sillä muutoin on määräämisvalta. Tarkemmat tiedot konserniyhtiöistä on annettu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kaikkien konserniyhtiöiden tilikautena on kalenterivuosi.

Osuuskauppa Keskimaa perusti tilikaudella uuden yrityksen, Koy Himos Chalets, joka rakennuttaa uutta Break Sokos Hotel Himosta..

Keskinäinen osakkeenomistus

Konserniyhtiöiden keskinäinen osakkeenomistus on konsernitilinpäätöksessä eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan, jolloin tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on eliminoitu tytäryhtiöiden hankintahetken omia pääomia vastaan. Vuodesta 1999 alkaen on hankittujen tytäryhtiöiden omaan pääomaan luettu myös laskennallisella verovelalla vähennettynä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Eliminoinneissa syntyneet erot on siltä osin kuin ne ovat johtuneet kiinteistöjen käypien ja kirjanpitoarvojen erosta jaettu ao. käyttöomaisuuserille. Niiden tytäryhtiöiden osalta, joissa em. jakoa ei ole suoritettu, eliminointierot on käsitelty konsernitaseessa yhtenä eränä eli konserniliikearvoina tai -reserveinä. Nämä erät poistetaan tai tuloutetaan viidessä vuodessa.

Konsernitaseen aktiivoille kohdistetut eliminointierot poistetaan kyseisen tase-erän suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa. Rakennuksiin kohdistetuista eliminointieroista tehdään vuosittain suunnitelman mukaiset tasoistot eli ne poistetaan 25 vuodessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, käyttöomaisuuden sisäiset myyntivoitot sekä keskinäiset saamiset ja velat. Konsernin vaihto-omaisuuteen ei sisälly sisäistä katetta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet konserniin sisällytettyjen tytäryhtiöiden omasta pääomasta ja tuloksesta sekä vain konsernitaseella tehdyistä poistoista on erotettu ja esitetty erikseen tilinpäätöksessä.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt, lukuun ottamatta asuntotuotantolainoitettua Kiinteistö Oy Vuokrahankaa, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Yhdistelemättä jäänyt yhtiö sisältyy konsernitilinpäätökseen hankinta-arvostaan.

Konsernin omistususuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta ja muista oman pääoman muutoksista, oikaistuna mahdollisilla kohdistetuilla konserniaktiivan poistoilla / -passiivan tuloutuksilla tai erillisinä erinä käsitellyillä konserniliikearvon poistoilla / -reservin tuloutuksilla sekä saaduilla osingoilla, esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

Konsernitaseessa osakkuusyhtiöiden hankintameno ja konsernin omaan pääomaan on lisätty konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneestä osakkuusyhtiön nettovarallisuudesta sisältäen myös tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Koska osakkuusyhtiöiden vuositasen tuloksella on vain marginaalinen merkitys Osuuskauppa Keskimaan tuloksen ja taloudellisen aseman kannalta, otetaan toteutunut tulos ja muu oman pääoman muutos huomioon takautuvasti vasta seuraavan vuoden osakkuusyhtiölaskennassa.

Tulosvaikutus tältä osin kirjataan kokonaisuudessaan seuraavan vuoden laskelmissa. Osakkuusyhtiölaskennan muutokset, esimerkiksi osakkuusyhtiön myynnin vaikutukset, kirjataan kuitenkin aina konsernitilinpäätöstä

laadittaessa. Muista osakkuusyhtiöistä poiketen, Jyväskylän Messut Oy:n tulos yhdistellään ajantasaisesti konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot on kirjattu alla kerrottujen periaatteiden ja kirjanpitolautakunnan yleisohjeen 12.9.2006 mukaisesti.

Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset sisältyvät konsernitaseen laskennallisiin verovelkoihin ja -saamisiin sekä niiden muutos konsernituloslaskelman laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutokseen.

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti konsernitaseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena. Laskennassa on käytetty vahvistettua 20,0 prosentin verokantaa.

Osuuskauppa Keskimaan ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmissa ja taseissa ei esitetä laskennallista verovelkaa tai -saamista, vaan olennaiset laskennalliset verovelat tai -saamiset on esitetty ao. yhtiön liitetiedoissa verojen erittelyn yhteydessä.

Erillistilinpäätöksissä esitetyt tilinpäätössiirtojen kertymät on konsernitaseessa jaettu laskennalliseksi verovelaksi, omaksi pääomaksi sekä vähemmistöosuudeksi ja niiden muutos on esitetty konsernituloslaskelmassa. Verotettavaan tuloon palautetut poistot (hyllypoistot) on otettu em. laskennallista verovelkaa laskettaessa huomioon vähentävänä tekijänä.

Konserniyhtiöiden vahvistetuista tappioista johtuva laskennallinen verosaaminen on esitetty konsernitaseessa ja sen muutos konsernituloslaskelmassa. Vain konsernitasolla tehdyistä kiinteistötytäryhtiöiden (yhtiöissä vähemmistöosakkaita) rakennusten poistoista on laskettu laskennallista verosaamista varovaisuuden periaatteella ja vain siltä osin kuin vastaavat verovaikutukset ovat ilmeisiä.

Käyttöomaisuuden sisäisistä myyntivoitoista laskennallista verosaamista on kirjattu todennäköisen toteutumisen perusteella siltä osin kuin alkuperäistä veronalaista myyntivoittoa vastaava osa poistokelpoisesta hankintamenoista on poistamatta. Kohdistetuista konserniaktiivoista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska syntyneet konserniaktiivat ovat kokonaisuudessaan kohdistettu liiketoiminnan kannalta keskeisiin rakennuksiin ja maa-alueisiin, joita ei ole tarkoitus luovuttaa konsernin ulkopuolelle. Konsernissa ei ole arvonorotuksia.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on taseessa arvostettu välittömien menojen mukaiseen hankintamenoon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjattujen kokonaispoistojen erotus esitetään konsernin yhtiöiden tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona. Taseessa mainittujen poistojen kertynyt erotus esitetään konsernin yhtiöiden taseissa yhtenä eränä tilinpäätössiirtojen kertymässä. Käyttöomaisuuden poistamattoman hankintamenon pysyvät arvonalennukset kirjataan kuluksi arvonalennuksina.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistona käyttöomaisuuden alkuperäisestä hankintamenosta. Poistot on laskettu kohteen käyttöönottoajankohdasta tai käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat:

Aineettomat hyödykkeet

	Pitoaika
Aineettomat oikeudet	5 v.
Atk-ohjelmat	3-5 v.
Liikearvo	5 v.
Liikearvo	5 v.
Konserniliikearvo	5-10 v.
Fuusioliikearvo	5 v.
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 10 v.
Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 v.
Liittymismaksut	5 v.
Tiejärjestelymenot	10 v.
Maankäyttökorvaukset	10 v.

Aineelliset hyödykkeet

	Pitoaika
Rakennukset ja rakennelmat	
Rakennukset	20-35 v.
Polttonestejakelukatokset	10 v.
Muut rakennukset ja rakennelmat	10 v.
Säiliöt	10 v.
Rakennusten koneet ja laitteet	10 v.
Kevyet rakennelmat	5 v.
Koneet ja kalusto	5 v.
Ajoneuvot	5 v.
Atk-laitteet	3-5 v.
Muut aineelliset hyödykkeet	10 v.
Kestopäälysteet	10 v.

Leasingmaksut

Leasingmaksut on käsitelty kalusto- ja tarvikekuluina ja ne sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on kirjattu taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Saamiset, rahoitusvarat ja velat

Saamiset on taseessa arvostettu nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon, velat nimellisarvoon ja rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat hankintamenon suuruusina tai, jos niiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on sitä alempi, tämän määräisinä.

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Vastaiset menot ja menetykset

Vastaiset menot ja menetykset, joihin on sitouduttu, on kirjattu kuluksi luonteensa mukaisesti asianomaiseen kuluerään. Taseessa kyseiset kuluvaraukset on esitetty siirtovelkoina ja pakollisina varauksina. Ko. erä ei ole kirjattu tilikaudella.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on laadittu kirjanpitolausannon yleisohjeen 30.1.2007 mukaista epäsuoraa rahoituslaskelmamuotoa soveltaen. Rahavarat sisältävät käteisen rahan, rahaksi tarvittaessa muutettavat pankkisaamiset sekä arvopaperit, joilla on likvidit jälkimarkkinat ja joiden arvon vaihteluun sisältyy riski. Kyseiset arvopaperit sisältävät mm. yritystodistuksia, pörssiyhtiöiden osakkeita ja indeksilainoja. Kassavirtapohjaista rahoituslaskelmaa laadittaessa viimeksi mainittujen realisoitumattomat arvonalentumiset ja niiden palautukset on eliminoitu laskelmasta.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Konsernijohtoryhmälle ja osalle ryhmäpäälliköistä on otettu vapaaehtoinen eläkevakuutus, joka mahdollistaa eläkkeelle siirtymisen aikaisintaan 63-vuotiaana.

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
1. Liikevaihto toimialoittain				
Market- ja tavaratalokauppa	567 515 320,88	549 261 867,21	567 515 320,88	549 261 867,21
Liikennemyymälä- ja polttonestekauppa	145 371 317,90	157 091 889,04	145 371 317,90	157 091 889,04
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	38 545 211,72	40 722 715,80	38 545 211,72	40 722 715,80
Tuki- ja palvelutoiminta	8 051 185,24	7 623 189,52	8 395 828,03	7 825 977,99
Yhteensä	759 483 035,74	754 699 661,57	759 827 678,53	754 902 450,04
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	99 598,82	272 290,65	99 598,82	272 290,65
Vahingonkorvaustuotot	79 879,56	43 625,80	79 879,56	43 625,80
Vuokratuotot	10 139,32	6 434,28	10 139,32	6 434,28
Muut	26 994,96	381 554,28	26 994,96	446 261,56
Yhteensä	216 612,66	703 905,01	216 612,66	768 612,29
3. Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	558 680 850,90	555 352 023,87	558 689 911,20	555 359 290,87
Varastojen muutos	-2 803 632,37	2 457 144,38	-2 803 632,37	2 457 144,38
Ulkopuoliset palvelut	3 659 956,24	3 696 082,56	3 659 956,24	3 696 082,56
Yhteensä	559 537 174,77	561 505 250,81	559 546 235,07	561 512 517,81
4. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	61 773 860,09	59 506 683,55	61 773 860,09	59 506 683,55
Eläkekulut	11 080 371,32	10 668 902,86	11 080 371,32	10 668 902,86
Muut henkilösivukulut	1 784 183,02	2 605 161,01	1 784 183,02	2 605 161,01
Yhteensä	74 638 414,43	72 780 747,42	74 638 414,43	72 780 747,42
Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot on esitetty jäljempänä kohdassa 25.				
5. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	26 767 264,14	28 600 694,99	22 189 409,51	23 310 575,71
Arvonalentumiset maa- ja vesialueista	0,00	74 732,11	0,00	74 732,11
Yhteensä	26 767 264,14	28 675 427,10	22 189 409,51	23 385 307,82
Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätössiirtojen kertymän erittelykohtiin.				
6. Liiketoiminnan muut kulut				
Kiinteistökulut	23 643 601,89	23 841 081,77	22 573 194,00	22 808 479,53
Kone-, kalusto- ja tarvikekulut	17 491 187,94	16 589 114,32	17 491 187,94	16 560 193,37
Markkinointikulut	10 552 805,67	9 943 622,55	10 552 805,67	9 943 622,55
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	3 197 157,27	3 252 741,30	3 197 157,27	3 252 741,30
Vuokratulot	3 268 354,30	3 127 531,82	10 651 838,04	10 186 990,24
Muut kulut	7 100 011,70	7 031 230,24	7 219 358,37	7 028 929,23
Yhteensä	65 253 118,77	63 785 322,00	71 685 541,29	69 780 956,22
Toimitilavuokrat on esitetty omana eräänä tuloslaskelmassa.				
7. Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	37 224,44	28 792,54	31 728,75	22 330,00
Todistukset ja lausunnot	4 000,00	5 686,01	4 000,00	5 686,01
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	41 224,44	34 478,55	35 728,75	28 016,01
8. Pakollisten varausten lisäykset (+) tai vähennykset (-)				
Muiden vastaisten menojen ja menetysten lisäys	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00
Yhteensä	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00
9. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuuspääoman korot ja osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Osinkotuotot omistusyhteisyrityksiltä	2 050 358,39	971 666,64	2 259 207,95	971 666,64
Osinkotuotot muilta	16 865,00	303 319,00	16 865,00	303 319,00
Yhteensä	2 067 223,39	1 274 985,64	2 276 072,95	1 274 985,64
Korkotuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			1 790 724,48	1 234 422,00
Muilta	21 096,24	23 848,90	21 096,24	23 848,90
Yhteensä	21 096,24	23 848,90	1 811 820,72	1 258 270,90
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			-11 227,52	2 900,86
Muilta	4 012 845,39	1 503 668,64	4 012 385,90	1 499 005,93
Yhteensä	4 012 845,39	1 503 668,64	4 001 158,38	1 501 906,79
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	4 033 941,63	1 527 517,54	5 812 979,10	2 760 177,69
Arvonnousu vaihtuvien vastaavien sijoituksista	195 892,82	518 535,02	195 892,82	518 535,02

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			48 016,64	73 991,40
Muulle	336 069,77	113 573,79	335 997,72	113 573,79
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	336 069,77	113 573,79	384 014,36	187 565,19
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä (+/-)	5 960 988,07	3 207 464,41	7 900 930,51	4 366 133,16
10. Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos			-2 598 392,58	512 789,53
Konserniavustus			0,00	750 000,00
Yhteensä			-2 598 392,58	1 262 789,53
11. Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudelta	7 211 817,85	6 573 500,03	6 910 903,84	6 370 303,27
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	19 371,12	-8,56	19 371,12	-8,56
Verotettavan tulon mukaiset verot	7 231 188,97	6 573 491,47	6 930 274,96	6 370 294,71
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	336 487,29	-458 053,30		
Yhteensä	7 567 676,26	6 115 438,17	6 930 274,96	6 370 294,71

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

12. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Hankintameno 1.1.	253 328,92	129 773,26	253 328,92	129 773,26
Lisäykset	18 557,60	108 568,06	18 557,60	108 568,06
Vähennykset	-35 268,70	0,00	-35 268,70	0,00
Siirrot erien välillä	8 561,00	14 987,60	8 561,00	14 987,60
Hankintameno 31.12.	245 178,82	253 328,92	245 178,82	253 328,92

Kertyneet poistot 1.1.	122 683,64	95 692,27	122 683,64	95 692,27
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-35 268,70	0,00	-35 268,70	0,00
Tilikauden poistot	47 835,20	26 991,37	47 835,20	26 991,37
Kertyneet poistot 31.12.	135 250,14	122 683,64	135 250,14	122 683,64

Kirjanpitoarvo 31.12.	109 928,68	130 645,28	109 928,68	130 645,28
-----------------------	------------	------------	------------	------------

Liikearvo

Hankintameno 1.1.	3 832 963,41	3 847 963,41	4 602 963,41	4 617 963,41
Vähennykset	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00
Hankintameno 31.12.	3 832 963,41	3 832 963,41	4 602 963,41	4 602 963,41

Kertyneet poistot 1.1.	3 832 963,41	3 847 963,41	4 602 963,41	4 617 963,41
Vähennysten tilikauden poistot	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00
Kertyneet poistot 31.12.	3 832 963,41	3 832 963,41	4 602 963,41	4 602 963,41

Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
-----------------------	------	------	------	------

Muut aineettomat hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	45 128 272,22	47 493 862,45	42 776 801,28	45 142 391,51
Lisäykset	104 687,59	46 230,04	104 687,59	46 230,04
Vähennykset	-2 689 256,29	-2 556 236,96	-2 689 256,29	-2 556 236,96
Siirrot erien välillä	3 989 805,36	144 416,69	3 989 805,36	144 416,69
Hankintameno 31.12.	46 533 508,88	45 128 272,22	44 182 037,94	42 776 801,28

Kertyneet poistot 1.1.	37 751 335,31	37 376 227,70	35 399 864,37	35 024 756,76
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-2 014 218,15	-2 556 236,96	-2 014 218,15	-2 556 236,96
Tilikauden poistot	2 956 253,59	2 931 344,57	2 956 253,59	2 931 344,57
Kertyneet poistot 31.12.	38 693 370,75	37 751 335,31	36 341 899,81	35 399 864,37

Kirjanpitoarvo 31.12.	7 840 138,13	7 376 936,91	7 840 138,13	7 376 936,91
-----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Konserniliikearvo

Hankintameno 1.1.	3 353 112,69	3 353 112,69		
Hankintameno 31.12.	3 353 112,69	3 353 112,69		

Kertyneet poistot 1.1.	3 296 882,18	3 286 169,42		
Tilikauden poistot	10 712,76	10 712,76		
Kertyneet poistot 31.12.	3 307 594,94	3 296 882,18		

Kirjanpitoarvo 31.12.	45 517,75	56 230,51		
-----------------------	-----------	-----------	--	--

Aineettomat hyödykkeet yhteensä	7 995 584,56	7 563 812,70	7 950 066,81	7 507 582,19
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Omistettut				
Hankintameno 1.1.	47 670 254,48	47 930 246,54	38 265 112,82	38 428 789,72
Fuusio	0,00	0,00	0,00	96 315,16
Lisäykset	2 121 573,22	229 226,82	2 121 573,22	229 226,82
Vähennykset	-29 900,00	-496 308,17	-29 900,00	-496 308,17
Siirrot erien välillä	312 840,27	7 089,29	312 840,27	7 089,29
Hankintameno 31.12.	50 074 767,97	47 670 254,48	40 669 626,31	38 265 112,82
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	64 732,11	0,00	64 732,11	0,00
Vähennysten arvonalennukset	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00
Arvonalennukset	0,00	74 732,11	0,00	74 732,11
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	64 732,11	64 732,11	64 732,11	64 732,11
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 010 035,86	47 605 522,37	40 604 894,20	38 200 380,71
Kiinteistöjen vuokraoikeudet				
Hankintameno 1.1.	128 014,71	128 014,71	111 328,97	111 328,97
Lisäykset	70 322,58	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	9 600,00	0,00	9 600,00	0,00
Hankintameno 31.12.	207 937,29	128 014,71	120 928,97	111 328,97
Maa- ja vesialueet yhteensä	50 217 973,15	47 733 537,08	40 725 823,17	38 311 709,68
Rakennukset ja rakennelmat				
Omistettut				
Hankintameno 1.1.	347 878 248,62	346 592 391,39	208 292 308,15	206 519 450,23
Lisäykset	370 445,04	74 900,03	424 981,34	667 524,94
Vähennykset	-3 473 283,84	-4 654 738,56	-3 473 283,84	-4 630 996,78
Investointituki	-137 410,00	-172 923,16	-137 410,00	-172 923,16
Siirrot erien välillä	17 866 016,34	6 038 618,92	13 745 944,04	5 909 252,92
Hankintameno 31.12.	362 504 016,16	347 878 248,62	218 852 539,69	208 292 308,15
Kertyneet poistot 1.1.	191 384 392,60	179 688 646,21	117 207 789,48	110 177 448,47
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-3 473 283,84	-4 654 738,56	-4 371 804,28	-4 630 996,78
Tilikauden poistot	13 348 443,90	16 350 484,95	9 680 590,15	11 661 337,79
Kertyneet poistot 31.12.	201 259 552,66	191 384 392,60	122 516 575,35	117 207 789,48
Kirjanpitoarvo 31.12.	161 244 463,50	156 493 856,02	96 335 964,34	91 084 518,67
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	161 244 463,50	156 493 856,02	96 335 964,34	91 084 518,67
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	73 074 039,24	69 219 821,01	68 975 388,41	65 118 860,17
Lisäykset	4 811 131,49	2 645 460,35	4 811 131,49	2 645 460,35
Vähennykset	-7 569 163,90	-4 046 154,62	-7 569 163,90	-4 043 844,61
Investointituki	-36 000,00	-212 588,84	-36 000,00	-212 588,84
Siirrot erien välillä	9 144 733,68	5 467 501,34	9 144 733,68	5 467 501,34
Hankintameno 31.12.	79 424 740,51	73 074 039,24	75 326 089,68	68 975 388,41
Kertyneet poistot 1.1.	52 568 877,77	47 929 453,58	48 977 882,50	44 336 927,51
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-7 520 902,05	-3 913 875,29	-7 297 419,75	-3 911 565,28
Tilikauden poistot	9 578 982,71	8 553 299,48	9 354 732,77	8 552 520,27
Kertyneet poistot 31.12.	54 626 958,43	52 568 877,77	51 035 195,52	48 977 882,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 797 782,08	20 505 161,47	24 290 894,16	19 997 505,91
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	9 861 687,19	10 224 967,10	7 108 108,04	7 471 387,95
Lisäykset	2 500,00	9 915,98	2 500,00	9 915,98
Vähennykset	-315 124,02	-373 195,89	-315 124,02	-373 195,89
Siirrot erien välillä	566 742,83	0,00	566 742,83	0,00
Hankintameno 31.12.	10 115 806,00	9 861 687,19	7 362 226,85	7 108 108,04
Kertyneet poistot 1.1.	9 179 516,34	9 414 330,52	6 425 937,19	6 660 751,37
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-315 124,02	-373 195,89	-315 124,02	-373 195,89
Tilikauden poistot	149 997,80	138 381,71	149 997,80	138 381,71
Kertyneet poistot 31.12.	9 014 390,12	9 179 516,34	6 260 810,97	6 425 937,19
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 101 415,88	682 170,85	1 101 415,88	682 170,85
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	13 610 639,20	5 152 547,08	10 997 339,02	5 089 379,33
Lisäykset	28 765 791,01	20 130 705,96	18 706 829,56	17 451 207,53
Siirrot erien välillä	-31 760 889,48	-11 672 613,84	-27 778 227,18	-11 543 247,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 615 540,73	13 610 639,20	1 925 941,40	10 997 339,02
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	247 977 175,34	239 025 364,62	164 380 036,95	161 073 244,13

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
13. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.	0,00	8 528,43	49 843 943,12	50 107 471,75
Lisäykset	0,00	0,00	100 000,00	0,00
Vähennykset	0,00	-8 528,43	0,00	-263 528,63
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	49 943 943,12	49 843 943,12
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	0,00	0,00	1 109 127,56	1 109 127,56
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	0,00	0,00	1 109 127,56	1 109 127,56
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	48 834 815,56	48 734 815,56
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			24 523 478,60	23 430 067,10
Lisäykset			12 000 000,00	3 000 000,00
Vähennykset			-2 106 588,50	-1 906 588,50
Määrä 31.12.			34 416 890,10	24 523 478,60
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä			34 416 890,10	24 523 478,60
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Osakkuusyritysosakkeet				
Hankintameno 1.1.	1 194 120,26	1 203 219,08	3 436 068,02	3 431 234,72
Lisäykset	0,00	4 833,30	58 000,20	4 833,30
Vähennykset	-588 069,31	-13 932,12	-505 891,29	0,00
Hankintameno 31.12.	606 050,95	1 194 120,26	2 988 176,93	3 436 068,02
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	315 311,20	315 311,20	315 311,20	315 311,20
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	-315 311,20	0,00	-315 311,20	0,00
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	0,00	315 311,20	0,00	315 311,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	606 050,95	878 809,06	2 988 176,93	3 120 756,82
Muut omistusyhteisyritysosuudet				
Määrä 1.1.	35 369 379,12	34 148 379,12	35 369 379,12	34 148 379,12
Lisäykset	11 985 285,43	1 221 000,00	11 985 285,43	1 221 000,00
Määrä 31.12.	47 354 664,55	35 369 379,12	47 354 664,55	35 369 379,12
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	135 921,44	135 921,44	135 921,44	135 921,44
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	135 921,44	135 921,44	135 921,44	135 921,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	47 218 743,11	35 233 457,68	47 218 743,11	35 233 457,68
Osuudet omistusyhteisyrityksissä yhteensä	47 824 794,06	36 112 266,74	50 206 920,04	38 354 214,50
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Määrä 1.1.	82 000,00	102 500,00	82 000,00	102 500,00
Vähennykset	-20 500,00	-20 500,00	-20 500,00	-20 500,00
Määrä 31.12.	61 500,00	82 000,00	61 500,00	82 000,00
Saamiset omistusyhteisyrityksissä yhteensä	61 500,00	82 000,00	61 500,00	82 000,00
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	3 204 073,59	3 204 224,96	3 193 534,40	3 193 685,77
Lisäykset	4 615 000,00	0,00	4 615 000,00	0,00
Vähennykset	0,00	-151,37	0,00	-151,37
Hankintameno 31.12.	7 819 073,59	3 204 073,59	7 808 534,40	3 193 534,40
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	7 363,76	7 363,76	7 363,76	7 363,76
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	7 363,76	7 363,76	7 363,76	7 363,76
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 811 709,83	3 196 709,83	7 801 170,64	3 186 170,64
Muut saamiset muilta				
Määrä 1.1.	331 200,00	368 000,00	331 200,00	368 000,00
Vähennykset	-36 800,00	-36 800,00	-36 800,00	-36 800,00
Määrä 31.12.	294 400,00	331 200,00	294 400,00	331 200,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	294 400,00	331 200,00	294 400,00	331 200,00
Sijoitukset yhteensä	55 992 403,69	39 722 176,38	141 615 696,34	115 211 879,30

14. Omistukset muissa yrityksissä

KONSERNIYRITYKSET	Kotipaikka	Omistus- osuus %	Osakkeiden määrä	Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Oma pääoma 31.12.2024	Tilikauden tulos 1.1.-31.12.2024
Raatihotelli Oy	Jyväskylä	100,00	15 000	11 901 515,96	13 942 852,82	793 333,09
Koy Keuruun Pitäjätuvantie 6	Keuruu	100,00	64	132 080,00	41 321,92	27,18
Koy Järvikulman Talo	Pihtipudas	88,51	1 711	376 077,10	888 683,35	32,48
Koy Karstuset	Karstula	79,80	2 126	376 088,85	982 991,57	31,22
Koy Kannonkosken Liikekeskus	Kannonkoski	64,38	694	172 760,99	415 938,54	20 702,32
Jyväskylän Valtakulman Liikekiinteistö Oy	Jyväskylä	100,00	69 298	13 017 287,09	11 058 501,22	12,36
Koy Jyväskylän Hannikaisenkatu 37	Jyväskylä	54,07	10 357	2 357 027,23	5 373 570,57	-2 313,38
Koy Palokanvarma	Jyväskylä	100,00	10 914	23 143 933,13	1 844 564,78	24,71
Koy Himos Chalets				100 000,00	100 019,00	19,00
YHTEENSA			110 164	51 576 770,35	34 648 443,77	811 868,98

KONSERNIYRITYSOSAKKEET YHTEENSA	110 164	51 576 770,35	34 648 443,77	811 868,98
--	----------------	----------------------	----------------------	-------------------

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET OSAKKUUSYRITYKSET

KESKIMAA	Kotipaikka	Omistus- osuus %	Osakkeiden määrä	Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Oma pääoma 31.12.2024	Tilikauden tulos 1.1.-31.12.2024
Koy Kaunispiirti	Ivalo	50,00	850	156 414,77	310 137,20	45,10
Jyväskylän Messut Oy	Jyväskylä	20,89	23 600	2 723 995,66	3 712 107,70	-243 907,04
Konginkankaan OP Liikekeskus	Konginkangas	29,50	315	104 422,50	1 081 347,37	-14 449,25
Yhteensä			24 765	2 984 832,93	5 103 592,27	-258 311,19

Yhdistelemättä jätetyt osakkuusyritykset

Koy Vuokrahanka	Hankasalmi	41,8	418	3 344,00
-----------------	------------	------	-----	----------

Muut omistusyhteisyydet	Kotipaikka	Omistus- osuus %	Osakkeiden määrä	Kirjanpitoarvo 31.12.2024
SOK	Helsinki	5,8	21 303	13 701 000,00
S-Pankki Oy	Helsinki	3,9	359 113	21 631 233,78
S-ryhmän Logistiikkakeskukset Oy	Helsinki	5,4	10 633	7 963 327,00
S-Voima Oy	Helsinki	5,3	271	3 923 182,33
Yhteensä			391 320	47 218 743,11

KESKIMAAAN OMISTUSYHTEYSYRITYKSET YHTEENSA	416 085	50 206 920,04
---	----------------	----------------------

Osuus osakkuusyritysten edellisten tilikausien tuloksista -2 382 125,98

KONSERNIN OMISTAMAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSET YHTEENSA	416 085	47 824 794,06	5 103 592,27	-258 311,19
--	----------------	----------------------	---------------------	--------------------

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
15. Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	471 009,66	517 415,61	471 009,66	517 415,61
Tavarat	26 661 061,19	23 811 022,87	26 661 061,19	23 811 022,87
Yhteensä	27 132 070,85	24 328 438,48	27 132 070,85	24 328 438,48
16. Lyhytaikaiset saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
Verotuksessa vahvistettuihin tappioihin liittyen	4301,62	4301,62		
Yhteensä	4301,62	4301,62		
Myyntisaamiset	4 714 428,44	8 770 679,47	4 714 355,02	8 770 613,13
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			0,00	63 097,71
Muut saamiset			242 184,33	1 204 567,00
Siirtosaamiset			527 609,59	257 373,59
Yhteensä			769 793,92	1 525 038,30
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	4 377 136,16	4 294 611,63	4 377 136,16	4 294 611,63
Siirtosaamiset	4 600 987,65	2 625 894,46	4 600 987,65	2 625 894,46
Yhteensä	8 978 123,81	6 920 506,09	8 978 123,81	6 920 506,09
Muut saamiset	760 986,09	731 944,93	400 941,30	212 236,32
Siirtosaamiset	1 182 134,24	762 047,77	1 165 145,32	756 511,68
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15 635 672,58	17 185 178,26	16 028 359,37	18 184 905,52
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	632 341,96	446 618,61	632 341,96	446 618,61
Rahoituserät	16 065,00	202 657,61	543 674,59	455 280,60
Siirtosaamiset SOK-yhtymältä	4 600 987,65	2 625 894,46	4 565 987,65	2 625 894,46
Versaamiset	429 241,66	226,49	412 277,16	0,00
Vuokrat	0,00	0,00	0,00	4 750,60
Muut siirtosaamiset	104 485,62	112 545,06	139 461,20	107 235,46
Siirtosaamiset yhteensä	5 783 121,89	3 387 942,23	6 293 742,56	3 639 779,73
17. Rahoitusarvopaperit				
Muut osakkeet ja osuudet	29 769 595,95	17 408 567,34	29 769 595,95	17 408 567,34
Muut arvopaperit muilta	4 995 472,30	29 997 004,54	4 995 472,30	29 997 004,54
Yhteensä	34 765 068,25	47 405 571,88	34 765 068,25	47 405 571,88
Rahoitusarvopaperit				
Markkina-arvo yhteensä	33 969 692,00	20 433 728,00	33 969 692,00	20 433 728,00
Vastaava kirjanpitoarvo	29 769 595,95	17 408 567,34	29 769 595,95	17 408 567,34
Erotus	4 200 096,05	3 025 160,66	4 200 096,05	3 025 160,66

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

18. OMA PÄÄOMA				
Osuuspääoma	11 493 246,15	11 493 246,15	11 493 246,15	11 493 246,15
Osuuspääoma 31.12.	11 493 246,15	11 493 246,15	11 493 246,15	11 493 246,15
Vararahasto	21 890 000,00	21 890 000,00	21 890 000,00	21 890 000,00
Vararahasto 31.12.	21 890 000,00	21 890 000,00	21 890 000,00	21 890 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	33 383 246,15	33 383 246,15	33 383 246,15	33 383 246,15
Osuusmaksurahasto 1.1.	3 819 876,85	3 554 475,72	3 819 876,85	3 554 475,72
Lisäys	644 965,95	618 079,23	644 965,95	618 079,23
Vähennys	-348 135,67	-352 678,10	-348 135,67	-352 678,10
Osuusmaksurahasto 31.12.	4 116 707,13	3 819 876,85	4 116 707,13	3 819 876,85

Osuusmaksurahasto koostuu osuuskauppaan 1.1.2015 tai sen jälkeen liittyneiden uusien jäsenten maksamien osuusmaksujen sekä takaisinmaksettujen osuusmaksujen erotuksesta sekä rahastosiirroista osuusmaksurahastoon. Osuusmaksurahasto on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto.

Edellisten tilikaudien ylijäämä 1.1.	286 071 773,64	269 082 620,10	271 624 850,78	253 127 367,88
Maksettu ylijäämän palautusta (ei sis. alvia)	-9 591 206,11	-8 173 178,14	-9 591 206,15	-8 173 178,14
Maksettu osuuspääoman korkoa	-814 236,00	-799 500,00	-814 236,00	-799 500,00
Edellisten tilikaudien ylijäämä 31.12..	275 666 331,53	260 109 941,96	261 219 408,63	244 154 689,74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	31 868 874,66	25 961 831,68	30 356 953,86	27 470 161,04
Vapaa oma pääoma yhteensä	311 651 913,32	289 891 650,49	295 693 069,62	275 444 727,63
Oma pääoma yhteensä	345 035 159,47	323 274 896,64	329 076 315,77	308 827 973,78
Tilinpäätössiirt. kertymä omaan pääomaan merkitty osuus	15 948 364,51	15 096 357,82		

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			261 219 408,63	244 154 689,74
Tilikauden ylijäämä			30 356 953,86	27 470 161,04
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			4 116 707,13	3 819 876,85
Yhteensä			295 693 069,62	275 444 727,63
19. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero				
Aineettomat oikeudet			16 878,82	14 644,66
Muut pitkävaikutteiset menot			1 360 811,86	1 412 163,64
Liikennejärjestelymenot			-1 350,43	-1 350,43
Rakennukset ja rakennelmat			5 129 618,65	6 285 352,86
Rakennusten tekniset laitteet			3 464 658,12	2 354 913,65
Koneet ja kalustot			9 620 856,63	6 917 014,29
Osakkeet			252 578,78	279 949,84
Muut aineelliset hyödykkeet			91 403,21	74 374,55
Yhteensä			19 935 455,64	17 337 063,06
20. Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00
Yhteensä	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00
21. Vähemmistön osuus				
Vähemmistöosuus 1.1.	3 178 060,92	3 404 979,23		
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-25 797,03	-226 918,31		
Vähemmistöosuus 31.12.	3 152 263,89	3 178 060,92		
22. Laskennallinen verovelka				
Tilinpäätössiirtoihin perustuva 1.1.	3 144 491,67	3 604 792,82		
Tilinpäätössiirtoihin perustuvat lisäys (+) vähennys (-)	-460 301,15	-460 301,15		
Tilinpäätössiirtoihin perustuva 31.12.	2 684 190,52	3 144 491,67		
23. Muut pitkäaikaiset velat	257 544,22	248 980,80	256 623,05	248 980,80
Yhteensä	257 544,22	248 980,80	256 623,05	248 980,80
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 941 734,74	3 393 472,47	256 623,05	248 980,80
24. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot	213 777,78	141 022,10	213 192,67	140 937,10
Ostovelat	9 180 751,89	15 904 894,96	9 124 608,79	15 095 998,15
Yhteensä	9 394 529,67	16 045 917,06	9 337 801,46	15 236 935,25
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			4 471,05	12 585,93
Muut lyhytaikaiset velat			5 397 410,37	3 094 521,12
Siirtovelat			279 119,08	210 616,27
Yhteensä			5 681 000,50	3 317 723,32
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	37 679 867,47	35 339 552,22	37 679 757,03	35 337 925,25
Siirtovelat	45 630,37	67 393,34	45 630,37	67 393,34
Yhteensä	37 725 497,84	35 406 945,56	37 725 387,40	35 405 318,59
Muut lyhytaikaiset velat	6 000 059,54	4 314 860,54	5 753 998,66	4 171 806,70
Siirtovelat	21 793 292,83	21 866 277,79	21 618 468,03	21 668 795,46
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	74 913 379,88	77 634 000,95	80 116 656,05	79 800 579,32
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	18 968 796,79	17 815 521,01	18 968 796,79	17 815 521,01
Verot	164 823,83	1 377 412,67	0,00	1 181 303,59
Bonus	2 395 345,24	2 364 836,70	2 395 345,24	2 364 836,70
Vastikkeet ja hallintopalveluveloitukset	0,00	0,00	279 119,08	210 616,27
Muut	309 957,34	375 900,75	299 956,37	374 527,50
Siirtovelat yhteensä	21 838 923,20	21 933 671,13	21 943 217,48	21 946 805,07

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

25a. Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	1 719	1 731	1719	1 731
Henkilöstön määrä on laskettu vuosittaisten tehtyjen työtuntien perusteella käyttäen laskennallista kokoaikatyöntekijän vuosityötuntimäärää 1725 h. Toimialakohtainen erittely on esitetty toimintakertomuksessa.				
25b. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkiot				
Hallituksen palkkiot	81 845,00	79 740,00	81 845,00	79 740,00
Hallintoneuvoston palkkiot	84 700,00	67 220,00	84 700,00	67 220,00

	Konserni 2024	Konserni 2023	Osuuskauppa 2024	Osuuskauppa 2023
26. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
Vakuudet ja vastuusitoumukset				
Muut vastuusitoumukset				
Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista				
Osakkaat vastaavat ns.Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti Osuuskauppa Keskimaaan vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella. Osuuskauppa Keskimaa ei ole mukana S-Voiman kautta aurinkovoimaloiden rakentamisessa.				
S-Voima keräsi osakkailtaan viimeiset omanpääomanehtoiset sijoitukset tuulivoiman tuotantoyhtiöihin 6/2024, joten vastuuta omanpääomanehtoisen rahoituksen osuudesta ei tilinpäätöksessä 31.12.2024 enää ole.				
Leasingvastuut:				
- Seuraavana vuonna maksettavat	144 665,68	65 400,39	144 665,68	65 400,39
- Yli vuoden kuluttua maksettavat	157 357,50	23 508,42	157 357,50	23 508,42
Yhteensä	302 023,18	88 908,81	302 023,18	88 908,81
Leasingvastuut on ilmoitettu sisältäen arvonnalisäveron.				
Toimitilojen vuokravastuut				
- Seuraavana vuonna maksettavat	2 432 002,33	2 824 796,69	2 762 971,54	3 130 679,12
- Yli vuoden kuluttua maksettavat	13 284 319,30	14 839 913,07	13 284 319,30	14 839 913,07
Yhteensä	15 716 321,63	17 664 709,76	16 047 290,84	17 970 592,19
Vuokravastuut on ilmoitettu ilman arvonnalisäveroa.				
Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:				
Keskimaa-konserni ja Osuuskauppa Keskimaa ovat velvollisia tarkistamaan vuosina 2016-2024 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonnalisäveronvähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana. Arvonnalisäveron tarkistusvastuu on voimassa kymmenen vuotta kunkin rakennuksen valmistumisvuoden alusta. Viimeinen tarkistusvuosi on 2033.				
Vastuun enimmäismäärät	13 407 998,26	10 383 741,45	11 677 230,70	9 274 033,37
Vastuu hallinnanjakosopimuksesta				
Asunto Oy Jyväskylän Kauppakatu 24-26:n (entinen Jyväskylän Valtakulman Asunto Oy) ja Jyväskylän Valtakulman Liikekiinteistö Oy:n välinen tonttia ja rakennusta koskeva hallinnanjakosopimus on tehty 28.9.2018 ja päivitetty 14.5.2020 sekä 30.5.2024. ja on voimassa 28.9.2018 - 27.9.2118. Maanmittauslaitoksen arkistoviite MML/829533/73/2018.				
Sitoumukset eQ sijoitusrahastoihin				
Osuuskauppa Keskimaa on sitoutunut sijoittamaan kutsuttaessa kuuteen erikoissijoitusrahastoon yhteensä noin 11,6 milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä sijoitettuna 3,8 milj. euron edestä.				

TUNNUSLUVUT	2020	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto miljoonaa €	624,7	666,0	733,2	754,7	759,5
Liikeliikenne					
- miljoonaa €	13,4	19,5	24,0	28,7	33,5
- %:a liikevaihdosta	2,2	2,9	3,3	3,8	4,4
Ylijäämä ennen veroja					
- miljoonaa €	13,9	20,2	24,9	31,9	39,4
- %:a liikevaihdosta	2,2	3,0	3,4	4,2	5,2
Oman pääoman tuotto -%	4,0	5,5	6,5	8,1	9,4
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,0	7,0	8,2	10,1	11,8
Omavaraisuusaste, %	82,2	80,2	79,6	80,1	81,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen					
- miljoonaa €	24,8	62,1	21,6	24,7	53,0
- %:a liikevaihdosta	4,0	9,3	2,9	3,3	7,0
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	1575	1654	1752	1731	1719

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% =
$$\frac{(\text{tulos rahoituserien jälkeen} - \text{välittömät verot}) * 100}{(\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}) \text{ keskimäärin}}$$

Sijoitetun pääoman tuotto-% =
$$\frac{(\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}) * 100}{(\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}) \text{ keskimäärin}}$$

Omavaraisuusaste, % =
$$\frac{(\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}) * 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen = Käyttöomaisuusinvestoinneista suoritettu euromäärä

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana = laskettu vuotuisten tehtyjen työtuntien perusteella käyttäen jakajana ko-koaikatyöntekijän vuosityötuntimäärää 1725 h

HALLITUKSEN ESITYS YLIJÄÄMÄNKÄYTTÄMISESTÄ

Osuuskauppa Keskimaan jakokelpoinen ylijäämä on yhteensä 295 693 069,62 euroa.

Osuuskauppa Keskimaan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä, eikä alla ehdotettu tilikauden ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan osuuskunnan maksukykyä.

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 30 356 953,86 euroa käytetään seuraavasti:

Maksetaan osuusmaksun korkona täyteen maksetuille osuusmaksuille sääntöjen kohdan 26 mukaisesti 6 % eli 6,00 euroa osuusmaksulta, johon varataan arviolta	837 768,00 €
Maksetaan jäsenille ylijäämänpalautuksena 3,0 % Osuuskauppa Keskimaasta S-Etukortilla rekisteröityjen bonusostojen määrästä	16 866 519,86 €
Jätetään edellisten tilikausien ylijäämätilille arviolta	12 652 666,00 €

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Jyväskylässä helmikuun 18. päivänä 2025

OSUUSKAUPPA KESKIMAA

Hallitus

Antti Määttä

Suvi Tikkanen

Juha-Antti Lamberg

Markku Uotinen

Pekka Äänismaa

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Jyväskylässä maaliskuun ____ päivänä 2025

KPMG Oy Ab

Johanna Gråsten
KHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Tositela	Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös ja toimintakertomus			Kirjanpitolain edellyttämä toimintakertomus, tilinpäätös sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista.	Sähköisessä arkistossa
Tase-erittelyt			Pääkirjanpidon mukaiset tase-erittelyt	Sähköisessä arkistossa
Tiliikohtainen tulos- ja taselaskelma			Pääkirjanpidon mukainen tulos- ja taselaskelma.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Tiliuettelo			Pääkirjanpidon mukainen tiliuettelo.	Kaikki OnDemandiin arkistoitavat aineistot on nähtävissä järjestelmästä selaimella.
Pääkirjanpito			Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtumista: Käyttöomaisuuteen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
Käyttöomaisuuskirjanpito	AA	Käyttöom.kirjaus		
	AF	Poistokirjaukset		
Palkkakirjanpito			Palkkakirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	UG	Palkat Fenixistä		
Ostoreskontra			Ostoreskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	KR	Kuluostolasku		
	KZ	Ostoresk maksut		
	O1	Coupa jaksotuskirj		
	O2	Coupa jaks.kirj, per		
	O3	IP, Sokotel sis lask		
	OC	Ostolaskut Coupa		
	OK	Kiinteistö ostolaskut		
	OL	AOP-tapahtumavel		
	OP	AOP/bonus valv.las t		
	OR	Lahjakortit, AOK		
	OS	AOP/jäsenh valvontal		
	ZQ	Ostoresk. Tos per		
Myyntireskontra			Myyntireskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	DA	Asiakastosite		
	DR	Myyntilaskut		
	DZ	Myyntireskontra suoritus		
	N2	Lahjakortit, valv. L		
	N3	AOP/jäsenhall. valv l		
	N6	Massi valv.laskut		
	NE	AOP/bonus valv.lask		
	NF	Korttimaksujen valvontalaskut		
	ZJ	Viitesuoritukset		
	ZK	Luottotappiot		
	ZM	Laskutus tos per		
	ZT	Myyntiresk tos per		
Kirjanpito			Pääkirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	AB	Tasaukset		
	CO	CO kirjaus		
	MM	Martti, sisäiset siirrot		
	MN	Massi tarkastus		
	S1	Laskuntarkastus		
	S2	Muistiotositteet myynnintilitys		
	S3	Muistiotositteet rahaliikenne		
	S4	Rahoitus		
	S5	Muistiotositteet ostoreskontra		
	S6	Muistiotositteet myyntireskontra		
	S7	RPA		
	S9	Muistiotosite kons.kumpp.		
	SA	Muistiotositteet kirjanpito		
	SB	Vyörytykset		
	SC	Kirjanpito jaksotus		
	U5	Massi kpitotap		
	UA	OVT jakoaineisto		
	UB	S-Business ale.jako		
	UC	Bonukset ja agribonu		
	UF	Myyntiin tilitykset		
	UI	Rahoitus		
	UL	TEM Tapahtumat		
	UX	AOP jäsenhallintaviennit		
	UZ	Kirj. rah.purettavat		
	VR	Sijoituskirjaus		
	VS	Sijoitusarvostus		
	Z9	Aico, maksumääräykse		
	ZA	Sis. muistiotositteet		
	ZB	Autom kk kirjaukset		
	ZC	Jaksotukset		
	ZD	Jaksotukset purku		
	ZF	Tiliotekirjaus reskontra		
	ZO	Kpito tos peruutus		
	ZV	Banking tiliote		
	ZZ	Tiliotekirj.kirjanpi		
Laskutus			Laskutukseen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	Z7	Muut laskut 2		
	ZL	Muut laskut		
Liitetietositteet	LT	Liitetieto: Tilinpäätöksen liitetietojen erittelyt ja taustalaskelmat.		Sähköisesti yhtiön arkistossa.